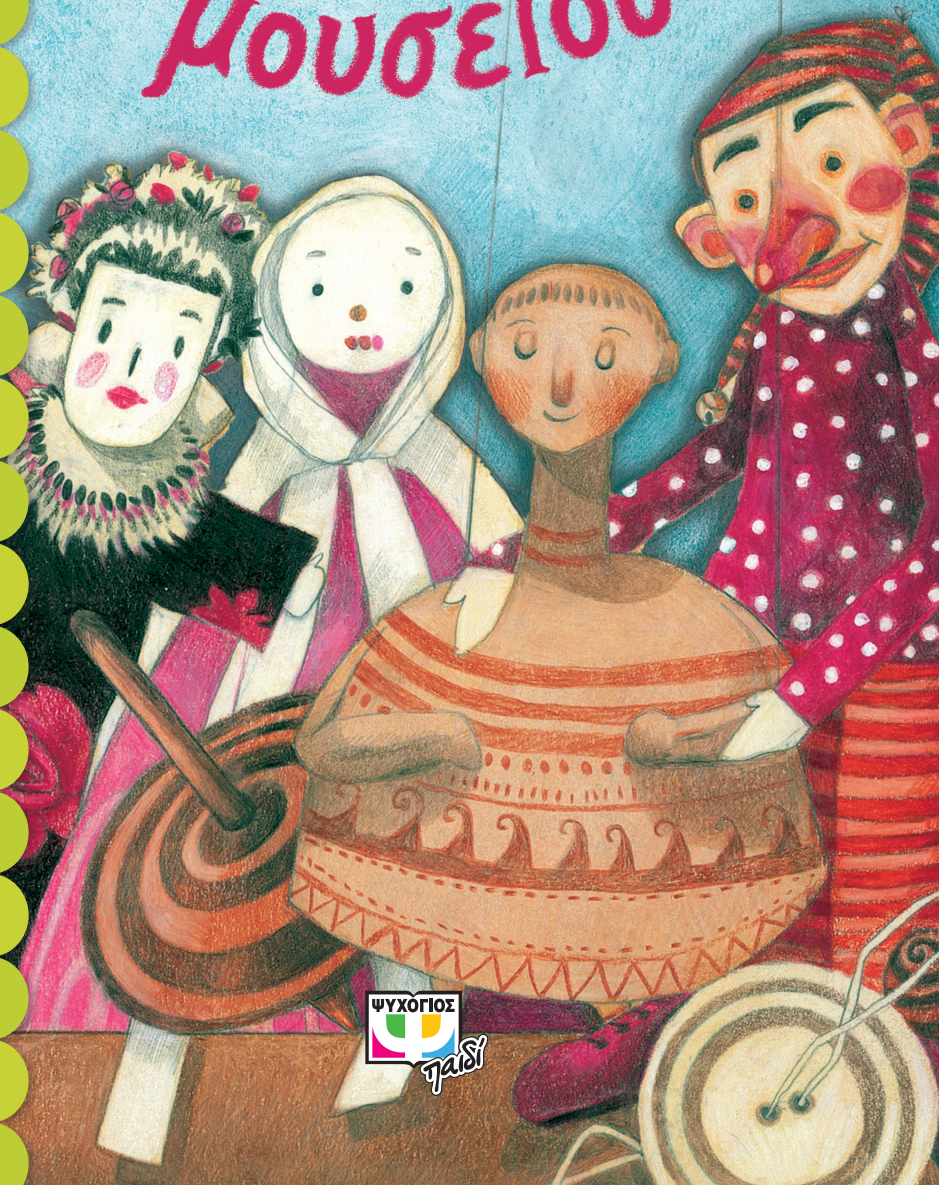

ΓΛΥΚΕΡΙΑ ΓΚΡΕΚΟΥ

Οι Κούκλες του Μουσείου

ΨΥΧΟΓΙΟΣ
ηδισί

ΤΙΤΛΟΣ ΒΙΒΛΙΟΥ: **Οι κούκλες του μουσείου**
ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Γλυκερία Γκρέκου
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ – ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ: Χρυσούλα Τσιρούκη
ΕΞΩΦΥΛΛΟ – ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΗ: Κατερίνα Χαδουλού
ΜΑΚΕΤΑ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ: Θεοδώρα Σπυροπούλου
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: Ελένη Σταυροπούλου, Βάσω Βύρρα

© Γλυκερία Γκρέκου, 2020
© ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2020

Πρώτη έκδοση: Μάιος 2020

Έντυπη έκδοση ISBN 978-618-01-3351-6
Ηλεκτρονική έκδοση ISBN 978-618-01-3352-3

Τυπώθηκε στην Ευρωπαϊκή Ένωση σε 100% οικολογικό χαρτί.

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις του Ελληνικού Νόμου (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής αδείας του εκδότη κατά οποιοδήποτε τρόπο ή μέσο αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, διανομή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση, παρουσίαση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε. | PSYCHOGIOS PUBLICATIONS S.A.

Από το 1979

Publishers since 1979

Έδρα:

Head Office:

Τατοΐου 121, 144 52 Μεταμόρφωση | 121, Tatoiu Str., 144 52 Metamorfossi, Greece

Βιβλιοπωλείο:

Bookstore:

Εμμ. Μπενάκη 13-15, 106 78 Αθήνα | 13-15, Emm. Benaki Str., 106 78 Athens, Greece

Τηλ.: 2102804800 • fax: 2102819550 | Tel.: 2102804800 • fax: 2102819550

e-mail: info@psychogios.gr

www.psychogios.gr • <http://blog.psychogios.gr>

ΓΛΥΚΕΡΙΑ ΓΚΡΕΚΟΥ

Οι Κούκλες του Μουσείου

Εικονογράφηση: Κατερίνα Χαδουλού

Η ΓΛΥΚΕΡΙΑ ΓΚΡΕΚΟΥ γεννήθηκε και μεγάλωσε στο Λιβάδι Ολύμπου όπου και τελείωσε το λύκειο. Σπούδασε παιδαγωγικά και στη συνέχεια συμπλήρωσε τις σπουδές της στο ΑΠΘ, στον τομέα της ειδικής αγωγής. Είναι κάτοχος μεταπτυχιακού διπλώματος στη δημιουργική γραφή από το Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας. Εργάζεται ως εκπαιδευτικός σε σχολείο της Θεσσαλονίκης. Από τις Εκδόσεις ΨΥΧΟΓΙΟΣ κυκλοφορούν τα βιβλία της Η ΜΟΝΑΞΙΑ ΤΩΝ ΣΥΝΟΡΩΝ, το οποίο είχε συμπεριληφθεί στη βραχεία λίστα των Κρατικών Βραβείων Παιδικού Βιβλίου 2014 και τιμήθηκε με το Βραβείο Λογοτεχνικού Βιβλίου για Εφήβους 2014 από το περιοδικό *Ο Αναγνώστης*, ΤΟ ΚΟΚΚΙΝΟ ΚΟΥΤΙ, που τιμήθηκε με το Βραβείο «Πνελόπη Μαξίμου» από το Ελληνικό Τμήμα της IBBY – Κύκλος του Ελληνικού Παιδικού Βιβλίου 2016, Ο ΜΥΣΤΙΚΟΣ ΚΑΘΡΕΦΤΗΣ, που ήταν υποψήφιο για το Βραβείο «Πνελόπη Μαξίμου» το 2018 και ΟΤΑΝ ΗΡΘΑΝ ΟΙ ΓΛΑΡΟΙ.

Στην Τόνια, στην Ευγενία, στον Χρήστο

*Όλα τα συμβάντα στη ζωή των παιδιών, ευχάριστα ή
δυσάρεστα, θα έχουν αντίκτυπο στην κούκλα τους.*

Ζαν Γιαζέ

*Ένα κύμα θεόρατο στυλώθηκε μπροστά σα βουνό
κι έκρυψε τον ουρανό. Η ψυχή στα δόντια ολονών.
Η «Αθηνά» πετάχτηκε σαν καρυδόφλουδο στα μισούρανα,
έγειρε με τα πανιά γεμάτα κι επλάγιασε με την μπάντα.*

*Και ύστερα βουτιά. Μα τι βουτιά, Παναγιά μου.
Καταπιόντας άνοιξε η θάλασσα να την ρουφήξει.*

Παύλος Νιρβάνας, Αντρόγυνο (διήγημα)

Η αρχή

Ποιος άνεμος σι' αλήθεια φύσηξε; Μαΐστρος ήταν; Λίβας, σιρόκος ή λεβάντες; Πάντως, όπως και να 'χε, ήταν ένας αέρας δυνατός. Όχι, σίγουρα όχι παγερός, καλοκαίρι ήταν. Ποιος άνεμος έσπρωχνε με δύναμη –ναι, με πολλά μποφόρ– εκείνο το σούρουπο ολόκληρη οικογένεια σε έναν απόμερο δρόμο; Μια οικογένεια ήταν με ένα κοριτσάκι και μια κούκλα στο χέρι της, έναν πατέρα κι άλλο ένα μωρό παιδί γαντζωμένο στον κόρφο της μάνας του.

Και τους λυπήθηκε ο άνεμος και τους τακτοποίησε σε μια γωνιά ενός αθηναϊκού σπιτιού. Και κόπασε, έγινε ένα θρόισμα στα φύλλα των δέντρων, για να μπορέσουν να ξεκουραστούν, να συμμαζέψουν τα ανακατεμένα και βρεγμένα μαλλιά τους, να μπορέσει η μάνα να θηλάσει το μωρό, ο πατέρας να βρει χώρο

για την οικογένειά του, να σκεφτεί τι πρέπει να κάνουν από δω και μπρος, τώρα που βρέθηκαν κακήν κακώς σε μια ξένη χώρα, τώρα που κατάφεραν να πατήσουν γη και τα κύματα έπαψαν να τους ανεβοκατεβάζουν καταμεσής στο πέλαγο.

Ήταν τόσο, μα τόσο κουρασμένοι όλοι τους, που έγειραν ο ένας πάνω στον άλλο να ξαποστάσουν, να βρουν τις ήσυχες ανάσες τους ξανά.

Το ταξίδι ήταν μακρινό, είχαν διανύσει αμέτρητα χιλιόμετρα, μα δεν είχαν φτάσει ακόμη στον προορισμό τους και οι αντοχές τους κόντευαν να τελειώσουν. Καθένας δε γνώριζε, μήτε ο ουρανός που τόσα και τόσα είχαν δει τα μάτια του σε τούτη τη μεγάλη πόλη, σε τούτη την πόλη που η απαρχή της ξεκινάει χιλιάδες χρόνια πριν.

Για τούτο, μόλις έπεσε το σκοτάδι, τα μάτια έκλεισαν και βυθίστηκαν σε έναν ύπνο γλυκόπικρο. Πικρό για όλα αυτά που ζούσαν, και γλυκό γιατί ο ύπνος καλάρωσε το κορμί, γλύκανε τη σκέψη, τους μετέφερε σε μέρη όμορφα, ήρεμα, χαρούμενα.

Μόνο η κούκλα που κρατούσε η μικρή, μόνο εκείνη δεν έλεγε να κλείσει τα μάτια της. Χέρι χέρι πιασμένες, μέρες τώρα, είχε ξαφνιαστεί με όλα αυτά που είχε δει, που είχε ζήσει! Έπαιξε τις βλεφαρίδες της, να φύγει η άμμος από τα σκονισμένα μάτια, σήκωσε το βλέμμα της το καστανό πάνω από το πεζοδρόμιο και κοίταξε γύρω της.

Στο μισοσκοτάδο διέκρινε ένα παράθυρο –ήταν ακριβώς πάνω από τα κεφάλια της οικογένειας–, τράβηξε απαλά το χεράκι της από την παλάμη της μικρής, έπειτα σηκώθηκε και έσιαξε το γαλάζιο φουστάνι της. Τα πόδια της, με μεγάλη προσπάθεια, ίσιωσαν, συλώθηκαν για τα καλά και έκαναν λίγα βήματα προς την πόρτα. Το ένα πόδι της πονούσε, είχε χτυπήσει στο ταξίδι, μα έκανε κουράγιο, αγνόησε τον επίμονο πόνο καθώς έκανε το πρώτο βήμα.

Ακριβώς πάνω από το ξύλινο άσπρο δοκάρι της μεγάλης εξώπορτας παρατήρησε μια επιγραφή, μα δεν ήταν στη γλώσσα της και δεν έβγαζε άκρη. Το κεφαλάκι της έγερνε μια αριστερά μια δεξιά μήπως και κάτι καταλάβει, αλλά τίποτα. Όλα ήταν ακατανόητα.

Τότε, λες κι ένα απαλό αεράκι με ανθρώπινη φωνή φύσηξε στο προσωπάκι της, φουου! φου! Τακτοποίησε στο πλάι τα μπερδεμένα μαλλιά της και, πλησιάζοντας στο αυτί, της είπε: «Το Μουσείο της Παιδικής Κούκλας είναι!».

Ένωσε ρίγος στο άκουσμα, τα μάτια έμειναν ορθάνοιχτα να ψάχνουν την πηγή της φωνής.

«Ναι, αυτό είναι!» είπε το αεράκι, και η κούκλα χαμογέλασε, έπειτα από πολύ καιρό, κι ο καλός ο άνεμος ξεκλείδωσε μεμιάς την όμορφη άσπρη πόρτα κι άφησε φυρό για να περάσει εκείνη. Άνοιξε σιγά την πόρτα. «Έι, στάσου, πού πας; Θα 'ρθω κι εγώ μαζί σου!» ακούστηκε η φωνούλα της μικρής, που μέσα στον ύπνο

ένιωσε το χέρι της κούκλας να τραβιέται απαλά από τα δάχτυλά της και να απομακρύνεται.

Μα είχαν ζήσει τόσο πολλά τις τελευταίες ημέρες, τα χεράκια τους είχαν γίνει ένα, αμέσως λοιπόν το κατάλαβε, κι ας κοιμόταν βαθιά η μικρή, πως η αγαπημένη, η μοναδική της κούκλα φεύγει από δίπλα της.

Εκεί ακριβώς ξύπνησε και: «Νατάρα, σιάσου, πού πας; Θέλω να 'ρθω κι εγώ μαζί σου!» της φώναξε.

Η κούκλα άπλωσε το χεράκι της, έπιασε του κοριτσιού, το κράτησε σφιχτά και στα γρήγορα, μην τυχόν μετανιώσει ο καλός άνεμος και κλείσει την πόρτα, την τράβηξε κοντά της. Και μέσα από τη χαραμάδα πέρασαν, σαν αερικά, στο μεγάλο σπίτι το αχνοφωτισμένο.

Η πόρτα έκλεισε απαλά κι εκείνες βρέθηκαν σε έναν χώρο παραμυθένιο! Περπάτησαν δειλά, τα γόνατά τους πονούσαν, απαλά ήταν τα βήματά τους στο περίεργο μα συνάμα όμορφο πάτωμα. Ένα όμορφο μωσαϊκό με πολύχρωμες, άνισες πετρούλες η μια κοντά στην άλλη, έτσι ήταν φτιαγμένο αυτό το πάτωμα.

Μα τούτες οι πετρούλες ήταν λείες, ενωμένες όμορφα μεταξύ τους, καλογουαλισμένες, δεν πονούσαν οι πατούσες τους, ίσα ίσα, έτσι καθώς λαμποκοπούσε το πάτωμα, κούκλα και κορίτσι γλιστρούσαν πάνω τους, και έκαναν παιχνίδια και στροβιλίζονταν και άρχισαν να γελάνε.

«Σσσς! Ησυχία, είναι ώρα για όνειρα, δε βλέπετε

που έξω νύχτωσε για τα καλά; Είναι ώρα για όνειρα!» ακούστηκε μια Φωνή, άγνωστο από πού.

Κορίτσι και κούκλα ένωσαν τις μύτες των ποδιών τους κι αμέσως φρέναραν, έκλεισαν το στόμα τους, άνοιξαν ακόμα πιο πολύ τα μάτια τους και προσπάθησαν στο μισοσκόταδο να βρουν μια άκρη.

«Είναι ώρα για όνειρα!» Μα ναι, το κατάλαβαν κούκλα και κορίτσι, κι ας μην ήταν στη γλώσσα τους.

«Ώρα για όνειρα!»

Και τα μάτια, όπως συμβαίνει πάντα, άρχισαν να συνηθίζουν στο σκοτάδι, και ναι, λίγες στιγμές μετά ξεκαθάρισε το τοπίο. Τώρα έβλεπαν, σχεδόν καθαρά, τριγύρω. Ο χώρος ήταν γεμάτος κούκλες. Κούκλες όρθιες, κάποιες καθισμένες, κούκλες μικρές, μεσαιές, μεγάλες, ντυμένες με όμορφα ρούχα, μα και γδυτές και ζωγραφισμένες, άλλες με μάτια ορθάνοικτα που δεν έλεγαν να πεταρίσουν τα βλέφαρά τους, άλλες πάλι τα ανοιγόκλειναν με έκπληξη, μα το βέβαιο ήταν πως όλα τα βλέμματα ήταν γεμάτα απορία!

Γιατί ποτέ ως τώρα δεν είχαν επισκεφτεί το σπίτι τους, βραδιάτικα, μια κούκλα που κρατούσε από το χέρι της ένα κορίτσι! Πάντα συνέβαινε το αντίθετο. Κάθε μέρα, με το φως του ήλιου, παιδιά διάβαιναν το κατώφλι του μουσείου κρατώντας κάποιες φορές μια κούκλα στα χέρια τους. Μα για όλα υπάρχει η πρώτη φορά, και να που απόψε η νύχτα αποκτούσε ενδιαφέρον από αυτή την αναπάντεχη επίσκεψη!

Κούκλα και κορίτσι έκαναν δυο βήματα πίσω, στάθηκαν σε μια γωνίτσα κρατώντας η μια το χέρι της άλλης και δεν ήξεραν τι έπρεπε να κάνουν. Μετά το κορίτσι κάθισε σταυροπόδι στο όμορφο πάτωμα και πήρε την κούκλα της αγκαλιά.

Βάρυναν τα βλέφαρα. Τι παράξενη κι όμορφη ψυχία, σκέφτηκαν και οι δυο. Έγειρε η Νατάρα το κεφαλάκι της στα χέρια του κοριτσιού, κι ο ύπνος έκανε βόλτες πότε στη μικρή πότε στο κεφαλάκι της κούκλας.

«Φουουου!» Να σου πάλι το απαλό αεράκι.

«Φουουου! Ελάτε, ξυπνήστε! Εδώ θα δείτε υπέροχα πλάσματα, θα γνωρίσετε κόσμο και κόσμο. Μα τι κάνετε, ξυπνήστε, σας λέω!»

Με ένα σκούνημα απαλό σήκωσε και τις δυο, φουουου, και τις έφερε μπροστά στα έκπληκτα μάτια μιας πλαγγόνας. Εκείνη άνοιξε τα δυο της χέρια –σαν καλωσόρισμα ήταν– και με ευγενικό χαμόγελο τις καλοδέχτηκε μπροστά στην προθήκη της, στο σπιτικό της θα λέγαμε.

Το απαλό αεράκι σώπασε, οι κούκλες στράφηκαν προς το μέρος της για να ακούσουν για άλλη μια φορά την ιστορία της. Μόνο η Φατίμα, ένα κορίτσι μελαχρινό, και η Νατάρα, η κούκλα της, θα άκουγαν για πρώτη φορά την ιστορία της Αίθρας, μιας πλαγγόνας – έτσι ονόμαζαν τις κούκλες στην αρχαία Ελλάδα, πλαγγόνες!

«Σβήσε φώτα, άναψε μηχανή, φύγαμε για την Αθή-

να του τέταρτου π.Χ. αιώνα. Πλαγγόνα, μπορείς να ξεκινήσεις!» ακούστηκε η Φωνή από ένα ηχείο που ήταν στημένο ψηλά στο ζωγραφισμένο ταβάνι.

Και να, η χρονομηχανή έδειχνε την αρχαία Αθήνα.

Όλοι σώπασαν, τέντωσαν τα αυτιά τους, άνοιξαν τα μάτια τους, το ταξίδι στον χρόνο άρχισε.

Ενα βράδυ, από ξένο τόπο και αλαργινό, με έναν τρόπο μαγικό, τρυπώνουν σε ένα μουσείο μια κούκλα κι ένα κορίτσι. Είναι η ώρα που οι κούκλες του μουσείου ξυπνούν και αφηγούνται την ιστορία της ζωής τους.

Την αρχή κάνει η πλαγγόνα, η κούκλα της αρχαίας Ελλάδας. Στη συνέχεια παίρνει τον λόγο μια κούκλα του Βυζαντίου. Κατόπιν οι κουτσούνες μάς ταξιδεύουν στα χρόνια της οθωμανικής περιόδου, η Μπεμπέκα μάς κερνάει γλυκό της Σμύρνης, και ο Λουκάς στήνει παραστάσεις στα δύσκολα χρόνια της γερμανικής κατοχής. Κοινός παρονομαστής όλων των αφηγήσεων είναι η καθημερινότητα, ένας πόλεμος και, κυρίως, η παρουσία της κούκλας στη ζωή του παιδιού. Γιατί «όλα τα συμβάντα στη ζωή των παιδιών, ευχάριστα ή δυσάρεστα, θα έχουν αντίκτυπο στην κούκλα τους».

ΣΕΙΡΑ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΓΝΩΣΗΣ Η ΦΡΟΥΤΟΠΑΡΕΑ

ΣΥΛΛΑΒΙΣΜΟ
ΛΕΞΕΙΣ,
ΑΚΟΥΩ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

Μέχρι 600 λέξεις
Προσχολική ηλικία

ΚΑΤΑΝΟΩ
ΚΑΙ ΔΙΑΒΑΖΩ
ΜΙΚΡΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

Μέχρι 1.500 λέξεις
Νηπιαγωγείο & Α' Δημοτικού

ΔΙΑΒΑΖΩ
ΜΙΚΡΑ
ΚΕΙΜΕΝΑ

Από 2.000 λέξεις
Β' & Γ' Δημοτικού

ΕΥΚΟΛΑ
ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ
ΓΙΑ ΝΑ ΔΙΑΒΑΖΩ

Από 3.000 λέξεις
Δ' & Ε' Δημοτικού

ΔΙΑΒΑΖΩ
ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

Από 10.000 λέξεις
Ε' & ΣΤ' Δημοτικού

Εκδόσεις **ΨΥΧΟΓΙΟΣ**

www.psichogios.gr

ISBN: 978-618-01-3351-6

9 786180 133516

ΚΩΔ. ΜΗΧ/ΖΗΣ: 23816